

Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xx 2018 om alkohol

(Naalakkersuisoq for Sundhed)

Forelæggelsesnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg hermed fremlægge forslag til Inatsisartutlov om alkoholholdige drikke (alkoholoven).

Jeg vil indledningsvis takke de forskellige myndigheder, kommunerne og branchen for det udviste engagement i forbindelse med udarbejdelse af lovforslaget.

Naalakkersuisut har vedtaget en sundhedspolitik, som er beskrevet i folkesundhedsprogrammet, Inuuneritta II. Inuuneritta II har fokus på forebyggelse af konsekvenserne af befolkningens livsstil og på de livsstilsfaktorer, der har den største betydning for helbredet i den grønlandske befolkning. Misbrug af alkohol og hash er det største folkesundhedsproblem, og det er programmets vigtigste tema.

Naalakkersuisut vil med en revidering af lovgivningen på alkoholområdet følge flere af de anbefalinger, som Verdenssundhedsorganisationen WHO angiver som indsatsområder. Lovforslaget bygger på WHO's anbefalinger til effektiv forebyggelse på alkoholområdet og her særligt i forhold til anbefalingerne om at begrænse synlighed af alkohol, tilgængelighed og markedsføring.

Oplysninger fra politiet, sundheds- og socialområdet samt Børnetalsmanden viser tydeligt, at vi har store problemer med alkohol. Alkohol er stort set altid involveret i sager om vold, seksuelle overgreb og omsorgssvigt. Endvidere er der sammenhæng mellem misbrug, selvmordsforsøg og selvmord.

Undersøgelsen om unges trivsel fra 2011 viste, at 60% af pigerne og 40% af drengene i alderen 15-17 havde oplevet en eller flere former for misbrug i deres hjem.

Misbruget af alkohol er udbredt i vores samfund og har vidtgående konsekvenser for de børn og familier, som lever i misbruget. Alkohol ødelægger livet for rigtig mange børn i en sådan grad, at mange af dem har svært ved at få livet til at fungere som voksne og mange ender selv i misbrug.

Misbrug er årsag til megen lidelse og til tab af menneskeligt potentiale. Misbrug koster på alle måder samfundet dyrt. I 2015 udgav Departementet for Sundhed rapporten: "Omkostninger til misbrug", hvor de samlede direkte omkostninger til misbrug anslås til at

ligge på mellem 267 og 333 mio. kr. årligt. Det svarer til mellem 1,93 % og 2,42 % af Grønlands bruttonationalprodukt.

Der er således al mulig grund til at tage alle midler i brug for at forebygge misbrug af alkohol i vores samfund.

I lovforslaget er det foreslået at skærpe kravene til synlighed af alkohol. Der er foreslået indsat en bestemmelse om, at alle alkoholholdige drikke skjermes fra andre varer i butikkerne, således at alkoholholdige drikkevarer ikke er synlige. Det bliver op til den enkelte butik, hvordan de ønsker at afskærme deres alkoholholdige drikkevarer.

Med lovforslaget foreslås forbud mod markedsføring af alkoholholdige drikke. Det vil dog stadig være muligt at markedsføre og føre tilbud med alkoholholdige drikke indenfor det afskærmede område og inde i udskænkingslokalerne.

Formålet med en afskærmning og forbud mod markedsføring er, at beskytte børn og unge mod en uhensigtsmæssig påvirkning, herunder at børn og unge ikke skal opfatte alkohol som en almindelig dagligvare.

Det foreslås i lovforslaget, at kommunalbestyrelsen forsat træffer afgørelse om alkoholbevilling, men at der fastsættes krav om, at kommunalbestyrelsen skal foretage en obligatorisk høring af kommunalforvaltningen for børn og unge, kommunalforvaltningen for sundhed og forebyggelse, politiet samt en eventuel bygdebestyrelse. Endvidere foreslås, at der til en ansøgning om alkoholbevilling skal vedlægges en alkoholpolitik for virksomheden som en del af godkendelsesproceduren. Til en ansøgning om lejlighedsbevilling skal der vedlægges en plan for ansvarlig udskænkning og afvikling af arrangementet.

Der foreslås i lovforslaget forbud mod salg af alkoholholdige drikke i forbindelse med mad ud af huset (take-away).

I lovforslaget foreslås ændring af åbningstiderne for salg og udskænkning af alkoholholdige drikke. Åbningstiderne for salg vil være fra mandag til fredag fra kl. 09.00 til 18.00 og lørdag fra 11.00 til 15.00. Åbningstiderne for udskænkning vil være fra 12.00 til 24.00 på alle dage undtagen fredag og lørdag, hvor åbningstiderne fastholdes fra 12.00 til 03.00. I juledagene vil der være lukket for udskænkning.

Endvidere foreslås det, at butikker og restaurationer med alkoholbevilling, samt producenter af alkoholholdige drikke forpligter sig til at deltage i oplysningskampagner iværksat af Naalakkersuisut med det formål at skabe mere hensigtsmæssige alkoholvaner.

Lovforslaget vil være med til at begrænse alkoholforbruget mest muligt. Forslaget til alkoholloven har derfor til hensigt at understøtte det forebyggende arbejde og skabe rammerne for et godt liv for borgerne, særligt for børn og unge. Vi har brug for robuste børn og unge, der kan være med til at opbygge et stærkt samfund.

Til sidst vil jeg tillade mig at citere disse ord fra Formandens nytårstale:

”Men vi er også nødt til at stå sammen som samfund, for at løfte opgaven og ansvaret. Der er stadig mange børn, der lever et svært liv; børn der har brug for hjælp. Det må vi ikke vende ryggen til, hverken som nabo, som familiemedlem eller hos myndighederne.”

”Vores børn er vores fremtid. I dag rydder vi stenene fra vejen mod selvstændighed, en for en. Men det er først og fremmest vores børn, der kommer til at gå ad denne vej.”

Med disse ord overlades lovforslaget til velvillig behandling i Inatsisartut.